

СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 10 ОТ 2016 Г. ЗА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ В УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

№	Организация/потребител /вкл. начина на получаване на предложението/	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
1.	Ренета Рангелова (постъпило по електронната поща)	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>Като родители на деца, на които им предстои явяване на национално външно оценяване след 7- ми клас, бихме искали да изразим становището си по предложението за проект.</p> <p>На първо място считаме, че даването на допълнителна дата за явяване на националното външно оценяване след 7- ми клас е стъпка в правилната посока. Непълни обаче са причините, които допускат ученика до явяване на тази допълнителна дата: болничен престой, поставяне под карантина или поради смърт в семейството. От приложното поле са изключени здравословни проблеми, които са достатъчно сериозни, за да направят невъзможно явяването на ученика на редовната дата за национално външно оценяване, но не са достатъчно сериозни, за да бъде настанен в лечебно заведение. Освен това не всички заразни заболявания изискват поставяне под карантина. При така предложената редакция на разпоредбата при висока температура, повръщане, диария или други подобни заболявания, които след преценка на лекар не налагат приемане в лечебно заведение или поставяне под задължителна карантина, ученикът или трябва да се яви на редовната дата, което от една страна поставя в опасност от заразяване всички останали присъстващи на изпита, от друга страна поставя този ученик в неравностойно положение, защото той едва ли би се представил особено добре, предвид здравословното му състояние, или съответно да не отиде на изпита с всички последици от това- получаване на 0 точки и невъзможност да се яви на допълнителна дата. Според нас при заболяване на ученика, изискващо домашно лечение, удостоверено с бележка от личен лекар, той трябва да има възможност да се яви на допълнителна дата, защото всяко едно заболяване не би му позволило да вземе пълноценно участие в изпита, а в някои случаи – изобщо няма възможност за явяване /диария, повръщане/. Ето защо в текста на разпоредбата следва да се допълни: „заболяване на ученика, изискващо домашно лечение, удостоверено с бележка от личен лекар“.</p> <p>На второ място не разбираме липсата на втора възможна дата, на която ученикът да се яви, за да поправи резултата си. Необяснимо е защо изобщо трябва да има уважителна причина за явяване на втора допълнителна дата. При матурите след 12-ти клас е предвидена и септемврийска сесия. Приемането на ученика след 7 ми клас е не по-малко важно от приемането на студента след 12-ти клас, дори напротив. Докато</p>	<p>Приема се в частта за учениците със здравословни проблеми (извън посочените в проекта) да се осигуряват условия в конкретно-то училище.</p>	<p>За учениците, явили се на допълнително определена дата на НВО и/или изпит за проверка на способностите, ще се извършва отделно класиране след подадено заявление по образец. За учениците със здравословни проблеми, които не налагат болничен престой или задължителна изолация или карантина, училището може да организира подкрепяща среда по време на изпитите, съответна на установените потребности.</p>

кандидатстването след 12-ти клас е избор на самия ученик, вече достигнал зрялост да вземе това решение, кандидатстването след 7-ми клас е задължително за всички /образованието е задължително до 16-годишна възраст/ и предопределя до голяма степен целия житейски път на ученика. В този смисъл не виждаме причина да няма втора дата, на която да могат да се явят всички ученици, независимо от причините за това /невъзможност да се явят на първата определена дата поради причини в семейството, здравословни проблеми на детето или друг член на семейството или получена ниска оценка/.

На следващо място несправедливо е учениците, които не са се явили на първата определена дата поради уважителни причини, да могат да кандидатстват само за незаетите места. В избраните от тях училища свободни места може вече изобщо да няма. Така те се поставят в неравностойно положение спрямо всички останали. Логика да се кандидатства само за незаетите места би имало само ако това е втора, поправителна сесия, а Проектът за изменение не предвижда такова нещо.

И на последно място учениците, явили се на нова дата на съответния изпит, кандидатстват за свободни места в училищата по чл. 142, ал. 3, т. 1 и 5 ЗПУО и в училищата по чл. 142, ал. 4 ЗПУО в съответните текущи етапи от класирането, с изключение на втория етап на класиране за прием на ученици в 8 клас. Следователно те не могат да кандидатстват за първи етап, тъй като имат уважителна причина. Не могат да кандидатстват и за втори етап, тъй като Проектът за наредба незнайно защо изключва тази възможност. Остава възможността да кандидатстват на трети и следващ етап, което автоматично изключва възможността да бъдат приети в реномирано училище. Така тези ученици се поставят в неравностойно положение спрямо всички останали. Правилното решение би било да се прилага ал. 5, но независимо от етапа, т.е. при тази втора допълнителна дата винаги да може учениците да се приемат над утвърдения план-прием, ако балът им е по-голям или равен на минималния бал на последния класиран ученик в съответната паралелка в VIII клас. Учениците, пропуснали изпита поради уважителна причина, едва ли ще са толкова много, че да объркат условията и физическата среда в училището. Даването на възможност да се преценява в зависимост от „условията на физическата среда на училището“ създава опасност изобщо да не се приложи този текст поради неясната му формулировка.

Въз основа на гореизложеното считаме, че ако за пореден път изменението на Наредбата не предвиди равна възможност за ученици, които по посочените уважителни медицински или семейни причини не могат да се явят на първата дата за провеждане на зрелостен изпит по каквато и да било медицинска или семейна, то това ще опорочи изпита, защото ще бъде дискриминационен и неравностоен: ученик, явил се с температура, пък било то и на домашно лечение, няма как да се представи равностойно. Нещо повече, чрез тази непълна нормативна уредба, изпитът нарушава основни човешки права, като право на образование, право на равно третиране и недискриминация, както и правата на детето, които се ползват с особена закрила от

	<p>редица международни актове и актове на ЕС, по които държавата ни е страна. Опитът да се поправи частично този порок на организацията на изпитите, е твърде недостатъчен. За да е реално равното третиране на децата, следва задължително да се предвиди втора РАВНОСТОЙНА дата, за всички, които по каквато и да било уважителна причина /болничен престой, домашно лечение, удостоверено от личния лекар, поставяне под карантина или поради смърт в семейството, не са могли да се явят на първата дата. Равностойна дата означава, че положеният изпит на тази втора по време дата дава всички права на детето, както ако е получило съответната оценка на първата дата. За целта би следвало да се допусне тези ученици да се приемат над утвърдения план-прием, ако балът им е по-голям или равен на минималния бал на последния класиран ученик в съответната паралелка в VIII клас.</p>		
	<p>Уважаеми дами и господа, Като родители на деца, на които им предстои явяване на национално външно оценяване след 7- ми клас, бихме искали да изразим становището си по предложени проект.</p> <p>На първо място считаме, че даването на допълнителна дата за явяване на националното външно оценяване след 7- ми клас е стъпка в правилната посока. Непълни обаче са причините, които допускат ученика до явяване на тази допълнителна дата: болничен престой, под карантина или поради смърт в семейството. От приложното поле са изключени здравословни проблеми, които са достатъчно сериозни, за да направят невъзможно явяването на ученика на редовната дата за национално външно оценяване, но не са достатъчно сериозни, за да бъде настанен в лечебно заведение. Освен това не всички заразни заболявания изискват поставяне под карантина. При така предложената редакция на разпоредбата при висока температура, повръщане, диария или други подобни заболявания, които след преценка на лекар не налагат приемане в лечебно заведение или поставяне под задължителна карантина, ученикът или трябва да се яви на редовната дата, което от една страна поставя в опасност от заразяване всички останали присъстващи на изпита, от друга страна поставя този ученик в неравностойно положение, защото той едва ли би се представил особено добре, предвид здравословното му състояние или съответно да не отиде на изпита с всички последици от това- получаване на 0 точки и невъзможност да се яви на допълнителна дата. Според нас при заболяване на ученика, удостоверено с бележка от лекар, той трябва да има възможност да се яви на допълнителна дата, защото всяко едно заболяване не би му позволило да вземе пълноценно участие в изпита.</p> <p>На второ място не разбираме липсата на втора възможна дата, на която ученикът да може да се яви, за да поправи резултата си. Необяснимо е защо изобщо трябва да има уважителна причина за явяване на втора допълнителна дата. При матурите след 12</p>	<p>Приема се в частта за учениците със здравословни проблеми (извън посочените в проекта) да се осигуряват условия в конкретното училище.</p>	<p>За учениците, явили се на допълнително определена дата на НВО и/или изпит за проверка на способностите, ще се извършва отделно класиране след подадено заявление по образец. За учениците със здравословни проблеми, които не налагат болничен престой или задължителна изолация, или карантина, училището може да организира подкрепяща среда по време на изпитите, съответна на установените потребности.</p>

клас е предвидена и септемврийска сесия. Приемането на ученика след 7 ми клас е не по-малко важно от приемането на студента след 12 клас, дори напротив. Докато кандидатстването след 12 клас е избор на самия ученик, вече достигнал зрялост да вземе това решение, кандидатстването след 7 ми клас е задължително за всички /образованието е задължително до 16 годишна възраст/ и има голямо значение за целия житейски път на ученика. В този смисъл не виждаме причина да няма втора дата, на която да могат да се явят всички ученици, независимо от причините за това /невъзможност да се явят на първата определена дата поради причини в семейството, здравословни проблеми на детето или друг член на семейството или получена ниска оценка/.

На следващо място несправедливо е учениците, които не са се явили на първата определена дата поради уважителни причини да могат да кандидатстват само за незаетите места. В избраните от тях училища свободни места може вече изобщо да няма. Така те се поставят в неравностойно положение спрямо всички останали. Логика да се кандидатства само за незаетите места би имало само ако това е втора, поправителна сесия, а Проектът за изменение не предвижда такова нещо.

И на последно място учениците, явили се на нова дата на съответния изпит, кандидатстват за свободни места в училищата по чл. 142, ал. 3, т. 1 и 5 ЗПУО и в училищата по чл. 142, ал. 4 ЗПУО в съответните текущи етапи от класирането, с изключение на втория етап на класиране за прием на ученици в 8 клас. Следователно те не могат да кандидатстват за първи етап, тъй като имат уважителна причина. Не могат да кандидатстват и за втори етап, тъй като Проектът за наредба незнайно защо изключва тази възможност. Остава възможността да кандидатстват на трети и следващ етап, което автоматично изключва възможността да бъдат приети в реномирано училище. Така тези ученици се поставят в неравностойно положение спрямо всички останали. Правилното решение би било да се прилага ал. 5, но независимо от етапа, т.е. при тази втора допълнителна дата винаги да може учениците да се приемат над утвърдения план-прием, ако балът им е по-голям или равен на минималния бал на последния класиран ученик в съответната паралелка в VIII клас. Учениците, пропуснали изпита поради уважителна причина едва ли ще са толкова много, че да объркат условията и физическата среда в училището. Даването на възможност да се преценява в зависимост от „условията на физическата среда на училището“ създава опасност изобщо да не се приложи този текст или да се развият корупционни схеми.

Ако за пореден път изменението на Наредбата не предвиди равна възможност за явяване на ученици, които към първата дата за провеждане на зрелостен изпит по каквато и да било медицинска или семейна причина не са равностойни на останалите, било поради физически неразположения, било поради някакви психологически проблеми, това опорочава изпита. Такъв изпит е дискриминационен и неравностоен. Резултатите от него са неверни, тъй като ученик, явил се с температура, пък било то и на домашно лечение, няма как да се представи равностойно. Естеството на причините

би могло да бъде твърде по-разнообразно, отколкото проектът за допълнение на Наредбата предвижда. Така уреден, изпитът нарушава основни човешки права, като право на образование, право на равно третиране и недискриминация, както и правата на детето, които се ползват с особена закрила от редица международни актове и актове на ЕС, по които държавата ни е страна. Опитът да се поправи частично този порок на организацията на изпитите, е твърде недостатъчен. За да е реално равното третиране на децата, следва задължително да се предвиди втора РАВНОСТОЙНА дата, за всички, които по каквато и да било уважителна причина, без тези причини да се изброяват изчерпателно в Наредбата, не са могли да се явят на първата дата, като би било целесъобразно, тази дата да се използва и за поправителен изпит на ВСИЧКИ деца, които не са доволни от оценката си на първия положен изпит, с изключение на шестниците, разбира се. Равностойна дата, означава, че положеният изпит на тази втора по време дата, дава всички права на детето, както ако е получило съответната оценка на първата дата. Това изисква, ПЪРВО класиране да се проведе СЛЕД втората дата. Логично би било, втората дата да е поне месец след първата, с цел въпросните уважителни причини да има достатъчно време да отпаднат.

Наказването на дете, което е болно, физически неразположено, по друга сериозна причина душевно притеснено, със слаба оценка не за реалните му знания, е освен всичко друго, проява на жестоко третиране. В лицето на бюрократите от МОН, държавата проявява жестокост и безсърдечност към малолетни. Също така, подобно отношение е дълбоко неморално и корумпирано. Така показвате на малолетните ни деца, че успеха в живота им зависи от несправедливи и неравни бюрократични правила, и че болните и слабите не получават помощ, а се наказват. Как биха се мотивирали в бъдеще тези деца да продължат да полагат усилия в образованието и изобщо в живота, за да постигнат целите си, като незаслужено въпреки положения труд и постоянство, ще трябва да продължат образованието си в училище, в което се обучават деца, постигнали обективно ниски резултати от изпита, и съответно няма да получат адекватно на способностите и амбициите им качество на образованието си, само защото са имали лошия късмет да вдигнат температура в деня на изпита? В такъв случай, още преди да навършат пълнолетие и да придобият всички граждански права, те ще бъдат подложени на социално изключване, ще трябва техните родители да търсят за тях достатъчно качествено частно образование. Това само по себе си носи и изключително голям корупционен заряд, заложен в самата Наредба. Време е, след като е стигнато най-сетне до убеждението, че тази несправедливост спрямо децата трябва да бъде прекратена, това да бъде направено наистина, а не с палиативни и формални мерки. Горното важи и по отношение на децата, които искат и смятат, че могат да повишат оценката си с още един опит. Нека още на първо класиране, да се зачита по-високата от двете оценка на всички деца, които са пожелали да се явят и на втората дата. Това само по себе си ще предотврати субективното прилагане и евентуални корупционни практики, при определяне на уважителността на причините за неявяване

		<p>на първата дата, тъй като всички деца свободно ще могат да се явят по свое желание и на втората дата. Не е редно по принцип целият последващ живот, съдба и развитие на едно дете да зависи от изпит, на който ще се яви за пръв път и само веднъж. Едно от основните права, признати на децата в Конвенцията на ООН, а и в Общностното право е правото на подкрепа и закрила. Как по-добре бихме могли да ги подкрепим, ако не с даването на втори шанс да подобрят постижението си. Добре е известно на педагогическите експерти, че огромен процент от факторите за висока оценка са психологическото състояние, спокойствието на детето. Ако то е убедено, че ще има втори шанс, ще бъде много по-спокойно и уверено и ще покаже много по-реално способностите и подготовката си още на първата дата. Разочарованието от ниския успех на матурите след всяка следваща година, в голяма степен се дължи на неуспеха на МОН да организира образователния и изпитния процес по начин, който да подкрепя, а не да ощетява децата.</p>		
2.	<p>Mariposa123, Кръстева (постъпило на www.strategy.bg)</p>	<p>Предвидените § 1. от проекта изменения в чл. 6 от наредбата са незаконосъобразни. Липсват мотиви за промяната, оценка за въздействието, както и финансова обосновка. Не адекватно е учениците да започват в 7,30 сутрин, когато това не се изисква поради двусменен режим на училището. Децата, които пътуват как се очаква да стигат на училище сутрин? Липсата на мотиви за тази поправка навява на мисълта, че е вкарана между останалите поправки с цел да мине незабелязано. Това е в ущърб на децата и следва да не бъде прието.</p>	<p>Приема се: началото е определено за 8.00 ч. По изключение се допуска 7.30.</p>	<p>Предвид постъпили искания в тази връзка ще бъде предвидена възможност по изключение учебният ден да започва не по-рано от 7,30 ч. след решение на педагогическия съвет на училището и положително становище на обществения съвет, т.е. след постигане на съгласие между основните участници в образователния процес.</p>
3.	<p>Здравко Петров (постъпило по електронната поща)</p>	<p>Предложение за промяна: Към чл. 58 от Наредба 10 от 01.09.2016 година за организация на дейностите в училищното образование да се добави алинея със следния текст: „Извън случаите по чл. 57, ал. 6 балът на ученик, който не се е явил на националното външно оценяване или изпит за проверка на способностите, се формира по реда на ал. 1, като резултатът от националното външно оценяване или от изпита за проверка на способности по предмета, по който не се е явил, се приема за нула точки.“ 1. Причини, които налага предложената промяна:</p>	<p>Приема се в частта ученикът да се яви на изпит за проверка на способностите на</p>	<p>За учениците, които не са се явили на изпит за проверка на способностите поради болничен престой, задължителна изолация или карантина, или смърт на член от семейството, ще бъде</p>

		<p>Причините, които налагат предложената промяна е възможността ученици, които не са положили изпит за проверка на способностите също да могат да участват в класирането за профилите „Изобразително изкуство“, „Музика“ и „Физическо възпитание и спорт“. Към настоящия момент при кандидатстване и неположен изпит за проверка на способностите системата позволява да се заяви желание за такава паралелка, но впоследствие това желание се игнорира, поради факта че не е положен изпит за проверка на способностите.</p> <p>С допълнението ще се създаде възможност за ученици, които не могат да се явят на изпит за проверка на способностите по различни причини: болничен престой, под карантина или поради смърт в семейството или са пропуснали срокът за подаване на заявление за полагане на изпит за проверка на способностите да могат да участват в класирането за тези паралелки.</p> <p>2. Цели, които се поставят с приемането на промяната: Дава се алтернативен, но равнопоставен вариант за балообразуване за ученици, които по някаква причина не са се явили на изпит за проверка на способностите. В този случай за резултат от изпит за проверка на способностите по предмета, на който ученикът не се е явил, се приема за нула точки.</p> <p>3. Очаквани резултати от прилагането на промяната Чрез осигуряване на условия за балообразуване при ученици, неявили се на изпит за проверка на способностите поради болничен престой, под карантина или поради смърт в семейството или неподадено заявление за изпит за проверка на способностите да участват в класирането за паралелки по профилите „Изобразително изкуство“, „Музика“ и „Физическо възпитание и спорт“.</p> <p>Оптимално запълване на местата, определени по държавния план-прием за съответната учебната година, възможно най-малко закрити паралелки и максимално най-голям брой ученици, класирани при спазване на принципа на състезателност според бала на ученика.</p>	допълнително определена дата.	предоставена възможност да се явят на изпит на допълнително определена от министъра на образованието и науката дата.
4.	<p>potrebitel1 (постъпило на www.strategy.bg)</p>	<p>Предлагам § 1 да отпадне, тъй като:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Няма посочени мотиви за изменение на чл. 6, ал. 2 и съответно отпадането на чл. 6, ал. 3 от Наредба № 10 от 2016 г. за организация на дейностите в училищното образование. - Една от дейностите/мерките заложили в Цел 5.1 от Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021-2030) е "Изграждане на нови и реконструиране на съществуващи училищни сгради за преминаване на едновременно обучение". Преминаването към едновременно обучение е изцяло в интерес на децата. В случай, че отпадне чл. 6, ал. 3 и предвид делегирания бюджет на училищата масово ще се приемат повече деца от капацитета, което ще доведе до въвеждане на двусменен режим и липса на занималня за учениците до 4 клас, която по принцип са задължени да осигуряват, но в големите градове масово не се прави. 	Приема се в частта началото на учебния ден да бъде с начало 8.00 ч. Дадена е възможност за изключения	Ще бъдат обсъдени промени в чл. 6, които да дадат възможност по изключение учебният ден да започва не по-рано от 7,30 ч. след решение на педагогическия съвет на училището и положително становище на обществения съвет, т.е. след постигане на съгласие между

		- При промяна на нормативната уредба касаеща образованието първо трябва да се мисли за децата - как ще пристигат в училище тези, които пътуват от по-далече?		основните участници в образователния процес.
5.	tanita 14 (постъпило на www.strategy.bg)	Не адекватно е учениците да започват в 7,30 сутрин, когато това не се изисква поради двусменен режим на училището!	Приема се за сведение.	Изразено е мнение, а не предложение.
6.	Автомагистрала – Черно море“ – АД – Шумен	<p>Във връзка с подобряване организацията на Дуалното обучение, Ви предлагаме следните промени:</p> <p>1. В чл. 7 ал. I т.6 след производствена практика да се добави и „практическо обучение в реална работна среда”</p> <p>Мотиви: Нормативната уредба не е регламентирала този въпрос, а в учебните планове на учениците от дуална форма на обучение в 11-ти и 12-ти клас има съответно 504 + 140 часа и 609+70 часа практическо обучение в реална работна среда.</p> <p>2. В чл. 9 ал. 6 към учебна и производствена практика да се добави и „при практическо обучение в реална работна среда”.</p> <p>Мотиви: Нормативната уредба не е регламентирала този въпрос, а учениците от дуална форма на обучение в 11-ти и 12-ти клас имат цели дни с по 7 учебни часа практическо обучение в реална работна среда без да е ясно как се подхожда с почивките при положение, че имат сключени трудови договори.</p> <p>3. В Чл. 32 да се създадат нови ал. 2, 3 и 4 със следното съдържание</p> <p>(2) Промяната на формата на обучение от обучение чрез работа (дуална система на обучение) в дневна форма или обратно се допуска след завършен десети или единадесети клас при условие, че броят на учениците, които се обучават по специалност от професия в паралелката позволява формиране на самостоятел#ш групи за съответните форми на обучение съгласно глава девета, раздел втори на Наредбата за финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.</p> <p>(3) Промяната по ал. 2 се извършва със заповед на директора след подадено заявление от ученика до директора на училището по реда на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО. В тридневен срок след издаване на заповедта директорът уведомява началника на когато промяната по ал. 2 се налага поради невъзможност на работодателя да</p>	Приема се за сведение.	Предложенията не се отнасят до публикувания изменителен акт на Наредба № 10. При следващо изменение на цитираната наредба предложенията ще бъдат обсъдени.

осигури условия за практическо обучение в реална работна среда, във връзка с възникнали затруднения в работата на фирмата или поради възникнал интерес към предлагане на дуално обучение, промяната във формата на обучение се извършва със заповед на директора след мотивирано предложение от работодателя до директора на училището и съгласие на ученика, заявено по реда на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО. В тридневен срок след издаване на заповедта директорът уведомява началника на РУО за извършената промяна.

Мотиви: Практиката показва, че по различни причини, свързани както с работодателите, така и с учениците се налага такава промяна. Текстът в ал. 1 формално предоставя такова право, но ако един или двама ученици поискат да се възползват от него, системата не дава отговор как да бъде реализирано това. Дори при преминаване на цели паралелки от дуална в дневна форма на обучение по условията на ал. 1 директорите подават искане към министъра за разрешение, тъй като не намират отговор в нормативната уредба.

4. В чл. 32 ал 2 да се създаде нова точка б със следното съдържание:

От обучение чрез работа (дуална система на обучение) в дневна форма на обучение само в случаите, когато броят на учениците, които се обучават по специалност от професия в паралелката позволява формиране на самостоятелни групи за съответните форми на обучение съгласно глава девета, раздел втори на Наредбата за финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

Мотиви: Практиката показва, че случаите на липса на мотивация на учениците да участват в практическо обучение в реална работна среда и нарушенията на трудовата дисциплина не са изключение. Работодателите инвестират не малко средства в това обучение и не са съгласни да продължават да го правят за ученици, които не спазват правилата. Същевременно тези ученици дават лош пример на останалите и компрометират смисъла и ползите от дуалното обучение. Съществуващата в момента възможност за преминаване в самостоятелна форма на обучение не се приема от родителите и учениците, което създава напрежение в обществените отношения и води до конфликти между училище, работодател, родител и ученик.

Чл. 51 ал 4 да се промени така:

(4) При планиране на държавния план-прием, когато броят на заявените места от работодатели за прием за обучение чрез работа (дуална система на обучение) към директор на неспециализирано училище, което осъществява професионално образование, е по-малък от нормативно определения максимален брой ученици за

		<p>формиране на паралелка, може да се планира една паралелка с неравномерно разпределение на броя на учениците в дневна форма на обучение и на учениците в обучение чрез работа (дуална система на обучение) при условие, че броят на учениците, които ще се обучават по заявената специалност от професия в съответните форми на обучение в паралелката позволява формиране на самостоятелни групи съгласно глава девета, раздел втори на Наредбата за финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.</p> <p>Мотиви: Заявките на работодателите посочват броя ученици, за които могат да осигурят обучение в реална работна среда. Обичайно тези бройки не съвпадат с 13 или 26 ученици. Това принуждава директорите на училища да изискат от заявителя изкуствено завишаване на заявката за целите на държавния план-прием, ако няма други работодатели, които да поемат оставащите ученици. когато се стигне до реалното дуално обучение в 11-ти клас или не могат да се осигурят работни места за допълнителните ученици и възниква проблема със смяна на формата на обучение (в някои случаи и за цялата паралелка, тъй като не е допустим варианта да се появят две форми в паралелката) или фирмата се опитва да изпълни ангажимента, който не е по силите ѝ и се стига до негативни резултати и до компроментиране на дуалното обучение. Тези процеси водят до възникване на обществено напрежение и създаване на сериозна административна тежест за директорите в процеса на решаване на проблема.</p>		
7.	<p>Sofia Damianova <sofia@godual.eu - по електронната поща</p>	<p>Във връзка с предложените промени в Наредба 10 от 1.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование, бих желала да предложа следните изменения в текстовете на наредбата, за да бъде обхванато решаването на наболели проблеми с организацията на дуалното обучение:</p> <p>1. В чл. 7 ал.1 т.6 след производствена практика да се добави и „практическо обучение в реална работна среда“</p> <p>Обосновка: Нормативната уредба не е регламентирала този въпрос, а в учебните планове на учениците от дуална форма на обучение в 11-ти и 12-ти клас са залегнали съответно 504+140 часа и 609+70 часа практическо обучение в реална работна среда.</p> <p>2. В Чл. 32 да се създадат 3 нови алинеи със следното съдържание:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Промяната на формата на обучение от обучение чрез работа (дуална система на обучение) в дневна форма или обратно се допуска след завършен десети или единадесети клас при условие, че броят на учениците, които се 	<p>Приема се за сведение.</p>	<p>Предложенията не се отнасят до публикувания изменителен акт на Наредба № 10. При следващо изменение на цитираната наредба предложенията ще бъдат обсъдени.</p>

обучават по специалност от професия в паралелката, позволява формиране на самостоятелни групи за съответните форми на обучение съгласно глава девета, раздел втори на Наредбата за финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

- Промяната се извършва със заповед на директора след подадено заявление от ученика до директора на училището по реда на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО. В тридневен срок след издаване на заповедта директорът уведомява началника на РУО за извършената промяна.

- Когато промяната се налага поради невъзможност на работодателя да осигури условия за практическо обучение в реална работна среда във връзка с възникнали затруднения в работата на фирмата, промяната във формата на обучение се извършва със заповед на директора след обосновано и мотивирано предложение от работодателя до директора на училището и съгласие на ученика, заявено по реда на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО. В тридневен срок след издаване на заповедта директорът уведомява началника на РУО за извършената промяна.

Обосновка: Практиката показва, че по различни причини, свързани както с работодателите, така и с учениците се налага такава промяна. Текстът в ал.1 формално предоставя такова право, но ако един или двама ученици поискат да се възползват от него, системата не дава отговор, как да бъде реализирано това. Дори при преминаване на цели паралелки от дуална в дневна форма на обучение по условията на ал.1 директорите подават искане към министъра за разрешение, тъй като не намират отговор в нормативната уредба.

3. В чл. 32 ал 2 да се създаде нова точка 6 със следното съдържание:

От обучение чрез работа (дуална система на обучение) в дневна форма на обучение само в случаите, когато броят на учениците, които се обучават по специалност от професия в паралелката, позволява формиране на самостоятелни групи за съответните форми на обучение съгласно глава девета, раздел втори на Наредбата за финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

Обосновка: Практиката показва, че често липсва мотивация на учениците за обучение в реална работна среда, нарушават трудовата дисциплина и пр. Работодателите инвестират не малко финансов и времеви ресурс в това обучение и не са склонни да продължават да го правят за ученици, които не спазват правилата на дуалната система. Такъв тип ученици дават лош пример на останалите (а също изпращат негативни послания към редовите служители в компаниите) и компрометират смисъла и ползите от дуалното обучение. Съществуващата в момента възможност за преминаване в самостоятелна форма на

		<p>обучение не се приема от родителите и учениците, което създава напрежение и води до конфликти между училище, работодател, родител и ученик.</p> <p>4. Чл. 51 ал. 4 да се промени както следва: (4) При планиране на държавния план-прием, когато броят на заявените места от работодатели за прием за обучение чрез работа (дуална система на обучение) към директор на неспециализирано училище, което осъществява професионално образование, е по-малък от нормативно определения максимален брой ученици за формиране на паралелка, може да се планира една паралелка с неравномерно разпределение на броя на учениците в дневна форма на обучение и на учениците в обучение чрез работа (дуална система на обучение) при условие, че броят на учениците, които ще се обучават по заявената специалност от професия в съответните форми на обучение в паралелката, позволява формиране на самостоятелни групи съгласно глава девета, раздел втори на Наредбата за финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.</p> <p>Обосновка: В заявките работодателите посочват брой ученици, за които желаят и имат възможност да осигурят обучение в реална работна среда. Тези бройки не могат да покрият паралелки от 13 или 26 ученици. Това принуждава директорите на училища да изискват от заявителя изкуствено завишаване на заявката за целите на държавния план-прием, ако няма други работодатели, които да поемат оставащите ученици. При реалното дуално обучение в 11-ти клас те или не могат да се осигурят работни места за допълнителните ученици и възниква проблем със смяна на формата на обучение (в някои случаи и за цялата паралелка, тъй като не е допустим варианта да се появят две форми в паралелката), или фирмата се опитва да изпълни поетия ангажимент, който не винаги е по силите ѝ и може да влоши качеството на обучението в реална работна среда, както и да компрометира дуалното обучение като цяло. Тези процеси водят до възникване на обществено напрежение и създаване на сериозна административна тежест за директорите в процеса на решаване на проблема, както и отказ на ръководствата на училищата да участват в партньорства по дуална система.</p>		
8.	pgmet@pgmetpl.co m – по електронната поща	<p>Във връзка с необходимостта от ясно регламентиране на организацията на провеждането на дуалната система на обучение предлагаме изменения в текстовете на Наредба 10 от 1.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование, както следва:</p> <p>1. В чл. 7 ал.1 т.6 след производствена практика да се добави и „практическо обучение в реална работна среда“</p>	Приема се за сведение.	Предложенията не се отнасят до публикувания изменителен акт на Наредба № 10. При следващо изменение на

	<p>Мотиви: В учебните планове на учениците от дуална форма на обучение в 11-ти и 12-ти клас има практическо обучение в реална работна среда</p> <p>2. В чл. 9 ал. 6 към учебна и производствена практика да се добави и „при практическо обучение в реална работна среда“.</p> <p>Мотиви: Учениците от дуална форма на обучение в 11-ти и 12-ти клас имат практическо обучение в реална работна, което трябва да се отрази в текста на наредбата</p> <p>3. В Чл. 32 да се създадат нови ал. 2, 3 и 4 със следното съдържание</p> <p>(2) Промяната на формата на обучение от обучение чрез работа (дуална система на обучение) в дневна форма или обратно се допуска след завършен десети или единадесети клас при условие, че броят на учениците, които се обучават по специалност от професия в паралелката позволява формиране на самостоятелни групи за съответните форми на обучение съгласно глава девета, раздел втори на Наредбата за финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.</p> <p>(3) Промяната по ал. 2 се извършва със заповед на директора след подадено заявление от ученика до директора на училището по реда на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО. В тридневен срок след издаване на заповедта директорът уведомява началника на РУО за извършената промяна.</p> <p>(4) Когато промяната по ал. 2 се налага поради невъзможност на работодателя да осигури условия за практическо обучение в реална работна среда, във връзка с възникнали затруднения в работата на фирмата или поради възникнал интерес към предлагане на дуално обучение, промяната във формата на обучение се извършва със заповед на директора след мотивирано предложение от работодателя до директора на училището и съгласие на ученика, заявено по реда на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО. В тридневен срок след издаване на заповедта директорът уведомява началника на РУО за извършената промяна.</p> <p>Мотиви: Текстът в действащата ал.1 формално предоставя такова право без да изяснява условията, при които да се осъществява това право в случаи на единични заявления, или на заявления от група ученици, които не формират паралелка.</p> <p>4. В чл. 32 ал 2 да се създаде нова точка б със следното съдържание: От обучение чрез работа (дуална система на обучение) в дневна форма на обучение само в случаите, когато броят на учениците, които се обучават по специалност от професия в паралелката позволява формиране на самостоятелни групи за съответните форми на обучение съгласно глава девета, раздел втори на Наредбата</p>	<p>цитираната наредба предложението ще бъдат обсъдени.</p>
--	---	--

		<p>за финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.</p> <p>Мотиви: Предложената промяна акцентира на възможността за избор на ученика, която е основна концепция в ЗПУО, към който закон е и Наредба 10. Практиката показва, че не са изключение случаите на липса на мотивация на учениците да участват в практическо обучение в реална работна среда и нарушенията на трудовата дисциплина.</p> <p>5. Чл. 51 ал 4 да се промени така:</p> <p>(4) При планиране на държавния план-прием, когато броят на заявените места от работодатели за прием за обучение чрез работа (дуална система на обучение) към директор на неспециализирано училище, което осъществява професионално образование, е по-малък от нормативно определения максимален брой ученици за формиране на паралелка, може да се планира паралелка с неравномерно разпределение на броя на учениците в дневна форма на обучение и на учениците в обучение чрез работа (дуална система на обучение) при условие, че броят на учениците, които ще се обучават по заявената специалност от професия в съответните форми на обучение в паралелката, позволява формиране на самостоятелни групи съгласно глава девета, раздел втори на Наредбата за финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.</p> <p>Мотиви: Заявките на работодателите посочват броя ученици, за които могат да осигурят обучение в реална работна среда. Тези бройки в реалната практика трудно може да съвпадат с нормативните изисквания за брой места в паралелка, защото отговарят на реалните потребности на конкретните работни места и възможностите на работодателя да осигури обучение чрез работа.</p>		
9.	Златина (постъпило на www.strategy.bg)	Не може малоумници да пишат наредби, не може продажници да ни казват какво и как да учим!		Не е предложение.